

PUUMARKKINATYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika tiistaina 4.10.2022 klo 8.00–9.30

Paikka Säätytalo, Sali 23 ja Teams-etäyhteys

Osallistujat Antti Kurvinen, pj.
Tuula Packalen, vpj.
Erno Järvinen
Tino Aalto
Sauli Brander
Simo Jaakkola
Juha Jumppanen
Matleena Kniivilä (etäyhteydellä)
Jussi Kumpula (etäyhteydellä)
Marko Mäki-Hakola
Karoliina Niemi
Henrik Nieminen
Rauno Numminen (etäyhteydellä)
Kari Palojärvi
Janne Partanen
Anna Rakemaa (etäyhteydellä)
Antti Sinkman (etäyhteydellä)
Sari Tasa (etäyhteydellä)
Eija Vallius (etäyhteydellä)
Satu Rantala, siht.

Asiantuntijat Lasse Kontiola, MMM, Aku Mäkelä, Kuutio, Josefiina Tiainen, MMM

1 Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen (liite 1)

Ministeri Kurvinen avasi puumarkkinatyöryhmän puheenjohtajana kokouksen klo 8. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio. Edellinen kokous 11.5. oli aiemman työryhmän kauden viimeinen. Nyt kokoontutaan uuden toimikauden ensimmäiseen kokoukseen uudella kokoonpanolla. Toivotettiin myös uudet jäsenet tervetulleeksi.

2 Ajankohtaiskatsaus, ministeri Kurvinen

Ministeri Kurvinen esitti työryhmälle ajankohtaiskatsauksen. Eduskuntavaaleihin on aikaa kuusi kuukautta. Normaali lainsäädäntötyö loppuu marraskuussa. Eduskunnassa on valtava määrä esityksiä ja näitä käsitellään siinä määrin kuin ehditään. Ministeri kertoi, että isot reformit on tällä kaudella tehty.

Metsäpuolelta ministeri nosti suurimpina asioina esille uuden metsätalouden tukijärjestelmän ja kansallisen metsästrategian, jota metsäneuvosto tulee käsittelemään tällä viikolla. Kolmantena tärkeänä metsäpuolen asiana nostettiin esiin maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU), joka on julkaistu valtioneuvoston selontekona.

Ajankohtaiskatsauksessa ministeri kertoi, että myös EU:ssa tapahtuu paljon. Suurimpana asiana mainittiin kunnianhimoinen ja metsien käytön kannalta ongelmallinen ennallistamisasetusluonnos. Vielä on epäselvää, mitä kaikkea ennallistamistoiminnot tarkoittavat ja kuka sen mittavat kustannukset maksaisi. Energiapolitiikan Red III trilogit käynnistyvät. Trilogit jatkuvat todennäköisesti ensi vuodelle. Tšekin johtamiin neuvotteluihin valmistautuminen on käynnissä niin ministeriössä kuin muualla.

Puumarkkinatyöryhmä toi esille ajankohtaisia asioita. Nostettiin esiin tärkeänä asiana koko metsäsektorin kannalta kansalliset biodiversiteettiin liittyvät aloitteet, joita ympäristöministeriö vie parhaillaan eteenpäin. Näihin kuuluvat kansallinen biodiversiteettistrategia ja Suomen omat sitoumukset EU:n 30 %:n suojelutavoitteeseen. Nähtiin, että muiden maiden kannoista saatu huonosti tietoa.

Ennallistamisasetuksen Suomen kannassa nähtiin olevan paljon hyviä asioita, mutta joitain asioita olisi vielä eduskunnan käsittelyssä tiukennettava. Nostettiin esiin, että ennallistamistavoitteet Suomen kohdalta ovat metsäsektorin mielestä kohtuuttomat.

Tuotiin tiedoksi puumarkkinatyöryhmälle, että Luonnonvarakeskus julkaisee 13.10. metsäsektorin suhdannekatsauksen.

3 Puumarkkinatyöryhmän alkavan kauden toiminta, Erno Järvinen, MMM (liite 2)

Erno Järvinen esitti puumarkkinatyöryhmälle katsauksen puumarkkinatyöryhmän toiminnan perusteista ja alkavan kauden toiminnasta. Puumarkkinatyöryhmä on perustettu aikanaan edistämään puumarkkinoiden tasapainoista toimintaa. Työryhmään kuuluvat puumarkkinatyöryhmän jäsenet edustavat laaja-alaisesti sekä puunmyyjä- että puunostajatahoja sekä hallintoa. Työryhmässä on muun muassa kuultu markkinaosapuolten näkemyksiä puumarkkinatilanteesta, ajankohtaisista puukauppaan liittyvistä metsäpolitiikkateemoista, esitetty ainespuun ja energiapuun hintatilastointia ja sähköisen puukauppapaikan käyttöönottoa sekä esitetty ja arvioitu muita puumarkkinoiden toimintaa parantavia kehityskohteita. Ensimmäisen kerran puumarkkinatyöryhmä asetettiin vuonna 2010. Tämän jälkeen sen toimintaa on aina jatkettu uusin kolmivuotiskausin. Edellinen toimikausi päättyi 30.6.2022.

Järvinen kertoi palautekyselystä, joka tehtiin puumarkkinatyöryhmän toiminnasta ja sen tarpeellisuudesta. Kyselyn vastauksissa oli yksimielinen kannatus työryhmän jatkolle. Puumarkkinatyöryhmän tehtävänä on:

- toimia keskustelufoorumina puumarkkinoihin liittyvissä ajankohtaisissa kysymyksissä.
- seurata ja edistää Suomen puumarkkinoiden vakautta ja ennustettavuutta ja kansainvälistä kilpailukykyä sekä tehdä tarvittaessa tähän tähtäviä aloitteita valtiolle ja alan toimijoille.
- toimia neuvoa-antavana elimenä puumarkkinoiden toiminnan edistämiseen tähtäävissä kysymyksissä sekä seurata käynnissä olevia kehityshankkeita (muun muassa markkinainformaation parantaminen ja sähköisen kauppapaikan kehittäminen).
- toiminnassaan keskittyä vain puumarkkinoihin liittyviin asioihin.

Kokouksissa kuullaan markkinaosapuolten näkemyksiä puumarkkinatilanteesta ja muista ajankohtaisista puukauppaan liittyvistä asioista. Puumarkkinatyöryhmässä tuodaan esille ja keskusteluun eri tahojen näkökantoja puumarkkinoiden toimintaa koskeviin selvityksiin puumarkkinoiden toimintaympäristön kehittämiseksi. Ehdotusten valmistelua varten voidaan perustaa epävirallisia valmisteluryhmiä. Työryhmä voi kutsua kokouksiinsa asiantuntijavieraita.

Työryhmällä ei ole päätösvaltaa. Työryhmässä ei käsitellä kilpailulainsäädännön alaisia asioita, liittyen hintoihin, tulevaisuuden hinnoitteluun, kapasiteetteihin, markkinaosuuksiin, ja vain yhtä toimijaa koskeviin asioihin. Asetetun työryhmän muistiot ja kokousmateriaalit ovat julkisesti saatavissa valtioneuvoston hankeikkunassa. Työryhmä kokoontuu pääsääntöisesti neljä kertaa vuodessa. Varajäsen voi osallistua kokouksiin jäsenen ollessa estynyt. Kokouskutsut ja muut aineistot toimitetaan sekä jäsenille että varajäsenille. Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa määrätä työryhmälle muita sihteereitä.

Kerrottiin, että alkavalle puumarkkinatyöryhmän kaudelle uutena organisaationa kutsuttiin metsäalan kuljetusyrittäjät.

Katsauksen jälkeen puumarkkinatyöryhmässä käytiin keskustelua. Nähtiin, että työryhmän tarve on kova. Nähtiin, että puumarkkinatoiminnan edellytyksistä pitäisi työryhmässä keskustella laajemminkin. Ulkopuolelta tulee paljon puumarkkinoihin kohdistuvia haasteita, joista pitäisi pystyä keskustelemaan. Puumarkkinatyöryh-

mässä on tärkeä ymmärtää, miten paljon niin ympäristö- ja ilmastolainsäädännön kuin muidenkin lainsäädäntöjen kautta vaikuttavia asioita kohdistuu puumarkkinoihin. Nostettiin esiin, että tulee paljon yksittäisiä EU-aloitteita ja että on haasteita arvioida kokonaisvaikutuksia. Nähtiin tarpeellisena, että myös puumarkkinatyöryhmässä keskusteltaisiin kokonaisvaikutuksista.

Ehdotettiin aiheiksi seuraavaan kokoukseen energiapolitiikkaa ja EU:n lainsäädännön sekä ympäristö- ja luonnonsuojelupolitiikan vaikutuksia puumarkkinoihin.

4 Tiedoksi markkinakatsaukset (liitteet 3 a, b ja c)

MTK, Metsäteollisuus ry ja Koneyrittäjät esittivät puumarkkinatyöryhmälle markkinakatsaukset ja keskusteltiin niistä.

Työvoimatilanteen nähtiin olevan kriittinen ja heijastuvan puumarkkinoihin. Ehdotettiin, että Kansallisessa metsästrategiassa työvoima-asiat nostettaisiin esille. Kerrottiin, että keskustelua on käyty mm. oppilaitosten kanssa. Nähtiin, että suomalaiset pitävät metsiä tärkeinä, mutta yleisesti käytävä keskustelu metsistä ja niiden käytöstä heijastuu työnhakemiseen.

Nuorten metsien hoitotilanteeseen liittyen muistutettiin, että Kemera-varoja on vielä todella paljon käyttämättä. Muistutettiin, että tämä olisi hyvä pitää mielessä, kun töitä markkinoidaan metsänomistajien suuntaan. Lisäksi ilmoitettiin, että Metkan käsittely alkaa eduskunnassa ensi viikolla.

Keskusteltiin myös logistiikasta. Tällä hetkellä logistiset pullonkaulat nähtiin haasteena, jotta puu saadaan metsästä teollisuuden käyttöön. Nähtiin, että tällä hallituskaudella asiaan ei ole panostettu ja seuraavalla hallituskaudella siihen tulisi ottaa todellinen ryhti. Korostettiin sitä, että Venäjän puun tuonnin loppumisen myötä ollaan isoissa haasteissa. Nähtiin, että logistiset kysymykset olisi hyvä tuoda esiin myös puumarkkinatyöryhmässä. Logistiikkaan liittyen kerrottiin, että metsäkeskuksella on käynnistynyt Tiesit-hanke, joka panostaa yksityisteiden kuntoon ja se tulee antamaan hyvän kuvan mihin panokset pitäisi tulevaisuudessa laittaa.

Keskusteltiin puumarkkinoiden toiminnan häiriöttömyyden ja avoimuuden tärkeydestä sekä markkinoiden toimivuudesta ja vuorovaikutuksesta puunmyyjä- ja ostajatahojen välillä.

5 KUUTIO® puukauppapaikka tilannekatsaus, Aku Mäkelä, Suomen Puukauppa Oy (liite 4)

Aku Mäkelä esitti puumarkkinatyöryhmälle tilannekatsauksen Kuutio-puukauppapaikasta.

Puumarkkinatyöryhmässä keskusteltiin palvelusta ja sen kehittämisestä. Nähtiin, että Kuutio toimii puumarkkinapaikkana pääasiassa hyvin. Nähtiin, että Kuution käyttö säästää sekä ostajien, myyjien, edustajien ja toimihenkilöiden työaikaa ja sitä kautta pystytään tehostamaan metsänomistajille tarjottavia palveluita. Keskusteltiin palvelun lähiajan ja tulevaisuuden kehityksestä. Nähtiin Kuutiossa vielä esiintyvän käytännön ongelmia. Todettiin, että teknisiin ongelmiin täytyy kiinnittää huomiota ja ne täytyy korjata.

Keskusteltiin siitä, että on yritetty panostaa metsänhoitoyhdistysten mukaan saamiseen. Metsänomistajanäkökulmasta Kuutiossa nähtiin suurimpana haasteena markkinapaikan yksipuolisuus. Tuotiin esille, että olisi tarpeen saada näkyviin kysyntä eli esimerkiksi se, mitä puuta tarvitaan ja missä sitä tarvitaan. Kehitystarpeista keskustellessa muistutettiin myös, että tulee aina toimia kilpailulainsäädännön mukaisesti.

6 Muut asiat

Ei muita asioita.

7 Seuraava kokous

Kokous järjestetään vuoden 2023 alussa. Sihteeri lähettää kutsun.

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 9.28.

Liitteet

Liite 1 Edellisen kokouksen muistio

Liite 2a Puumarkkinatyöryhmän asettamispäätös

Liite 2b Puumarkkinatyöryhmän alkavan kauden toiminta, esitys Järvinen

Liite 3a MTK:n markkinakatsaus

Liite 3b Metryn puumarkkinakatsaus

Liite 3c Koneyritysten kannattavuus 2021 ja markkinatilanne 2022

Liite 4 KUUTIO puukauppapaikka, tilannekatsaus